

**Školský vzdelávací program pre 2. ročník nižšieho sekundárneho
umeleckého vzdelávania hudobného odboru, predmet:
Spev**

Názov predmetu	Spev
Ročník	Druhý
Časový rozsah výučby	1,5 hodiny týždenne
Stupeň vzdelania	ISCED 2B
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce – Iskrenie talentov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Mgr. Milena Bančejová
Koordinátor ŠkVP	PaedDr. Alena Hersteková
Schválené dňa	27. júna 2013

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Spev je oddávna najprirodzenejší hudobný prejav človeka . Krása hlasu častokrát hovorí i o kráse duševnej . Spevák využíva na vyjadrenie hudobných a hudobno- textových obsahov svoj hlas . Ľudský hlas je považovaný za najdokonalejší a zároveň najzraniteľnejší hudobný nástroj . Má oproti iným hudobným nástrojom svoje špecifiká . Spevák si svoj hlas nemôže vybrať ani kúpiť . Úspešnosť procesu školenia je podmienená aj psychickými vlastnosťami – vôľou , usilovnosťou , húževnatosťou , cieľavedomosťou . Hlasom vyjadrujeme svoje myšlienky a city , čo sú prejavy rozumovej a citovej oblasti nášho duševná.

Ciele vyučovacieho predmetu .

Všeobecné ciele .

Žiak má dosiahnuť také schopnosti ktoré mu umožnia realizovať jeho hudobnú predstavivosť pri speváckom prejave . Pestovať primeranú technickú vyspelosť a kultivovanosť hudobného prejavu . Postupne učiť žiaka rozlišovať hlavné zásady pri interpretácii piesni rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve . Je potrebné zaradiť do vyučovania ukážky nahrávok vynikajúcich interpretov . Viest' žiaka k samostatnému štúdiu a vzbudzovať jeho záujem o hudobnú spevácku literatúru .

Kognitívna oblasť - Oboznamovať žiaka rozmanitými štýlmi a žánrami v speve a so svetovými i slovenskými výzvami osobnosťami v oblasti bel canta . Objavovať svoju vlastnú cestu v speváckej technike a spoznávať úskalía mutácia , jej priebeh a následnú zmenu farby i rozsahu hlasového aparátu.

Psychomotorická oblasť - Uvedomene používať reberno – bránicové dýchanie a dychovú oporu . Hlasové cvičenia zameriavame na stupnicové rady . Viest' žiaka spievať bez tlakov v legate . Artikulovať dôrazne a zrozumiteľne. Významnú úlohu hrá v piesňach staccato – spievať ho s ľahkosťou , bez tlačenia .

Afektívna oblasť - Viesť žiaka k tomu aby vedel vyjadriť svoj postoj k skladbe a interpretácii . žiaka viesť k samostatnosti a k využitiu vlastných predstáv o tom ako pieseň poňať a prezentovať . Tak má žiak možnosť si skladbu dôkladnejšie osvojiť a vytvoriť si k nej vzťah .

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

1. Sociálno-komunikačné spôsobilosti

Vo vyučovacom predmete SPEV využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré smerujú k tomu aby žiaci vedeli:

- zaspievať pieseň na verejných vystúpeniach
- vyjadrovať sa súvisle prostredníctvom verbálnej a non verbálnej komunikácie, výstižne a kultivovane primerane svojmu veku,
- dokázať určitý čas sústredene pracovať, náležite reagovať,
- využívať ústretovú komunikáciu – mimiku i gestikuláciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a ďalšími ľuďmi.
- vedieť hodnotiť vlastný výkon i výkon iných interpretov

2. Spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

Pri tejto kľúčovej kompetencie výučba smeruje k tomu, aby žiaci mali:

- schopnosť používať modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (projekty, vystúpenia, koncerty, výchovné koncerty, súťaže),
- schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov.

3. Spôsobilosť v oblasti informačnej a komunikačnej technológie(digitálnych technológií)

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- samostatne vyhľadávať a efektívne využívať učebné a informatívne zdroje z internetu. Za týmto účelom má každý žiak prístup k internetu a wifí pripojeniu v budove ZUŠ. V budúcnosti škola zabezpečí interaktívnu tabuľu, čo posluží ako motivácia a rozvíjanie záujmu žiakov o spoznanie nových spôsobov učenia sa.

4. Spôsobilosť učiť sa učiť sa

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- efektívne si osvojiť poznatky a študijné návyky,
- zhodnotiť svoj pokrok, akceptovať spätnú väzbu a uvedomiť si svoje rozvojové možnosti
- pracovať trpezlivo a vytrvalo ísť za svojim cieľom
- pestovať pevnú vôľu

5. Spôsobilosť riešiť problémy

Vo vyučovacom predmete spev využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto

kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- vyjadriť alebo formulovať problém, ktorý sa objaví pri ich hudobnom vzdelávaní
- posudzovať riešenie daného vzdelávacieho problému (interpretačného alebo produktívneho) z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému
- korigovať nesprávne riešenia problému
- v hlasovej technike sa môžu objaviť viaceré problémy , ktoré si vyžadujú trpezlivosť . Žiak môže preklenúť hlasové problémy – istý čas nespievať , nechá hlas oddychuť a zregenerovať .
- Zvládať trému počas vystúpenia .

- Žiaka vedieme k poznaniu hlasovej hygieny

6. Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- vytvárať si pozitívny seba obraz, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a seba rozvoj
- uvedomovať si vlastné potreby a aktívne využívať svoje možnosti
- uvedomovať si svoje silné a slabé stránky ako svoje tvorivé rozvojové možnosti

7. Spôsobnosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície
- rešpektovať vkus iných ľudí a primerane veku dokázať vyjadriť svoj názor
- poznať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka
- poznať pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu).

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. Rozvíjanie technickej vyspelosti 2. Žánre a štýly v sólovom a komornom speve	<ul style="list-style-type: none"> • slovná metóda • názorná metóda • praktická metóda • reproduktívna metóda 	<ul style="list-style-type: none"> • individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
3. Hudobno-teoretické poznatky 4. Ľudová pieseň v úprave skladateľa 5. Umelá pieseň	<ul style="list-style-type: none"> • analyticko – syntetická metóda • deduktívna metóda • informačno-receptívna metóda • problémový výklad 	<ul style="list-style-type: none"> • individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
6. Hudobno-výrazové prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> • reproduktívna metóda • heuristická metóda 	<ul style="list-style-type: none"> • počúvanie hudobných nahrávok a interpretácie učiteľom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
1. Rozvíjanie technickej vyspelosti 2. Žánre a štýly v sólovom a komornom speve	J. Holečková – 500 peveckých cvičení P. Lochman- chyby hlasové techniky a jejich náprava Barok Klasicizmus Romantizmus	- videotechnika, CD, DVD, - zvukové pomôcky- prehrávač , vzorový prednes učiteľa CD , Internet – you tube	ilustrácie	- internet
3. Hudobno- teoretické poznatky 4. Ľudová pieseň v úprave skladateľa	Šlabikár začínajúceho speváčika Panofka – abeceda spevu M. Sch. Trnavský – Slovenské ľudové piesne 1. – 5 zväzok D. Kardoš – Východoslovenské spevy	Prehrávač, vzorový prednes učiteľa		- knižnica
5. Hudobno- výrazové prostriedky		- videotechnika, CD, DVD		internet

Obsah vzdelávania

TEMATICKÝ CELOK	KOMPETENCIE	VÝKONOVÉ ŠTANDARBY	KRITÉRIA HODNOTENIA	METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA
1. Rozvíjanie technickej vyspelosti	<p>Učiť žiaka ovládať:</p> <p>- Hlasové cvičenia zameriavané na stupnicové rady tónov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brumendo ako vhodný prostriedok na upevňovanie v správnej polohe • dýchanie • nasadenie • tvorenie tónu • Artikulácia , intonácia a rytmus piesní • Rozširovanie plynulej kantilény s predlžovaním dychových fráz • Spievanie vokaliz <p>- Piesne skladateľov</p>	<p>Žiak si má osvojiť:</p> <p>Správne návyky pri speve</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hlasové cvičenia s dôrazom na brumendo • rebrovo-bránicové dýchanie • správne otváranie vokálov artikulácia , rytmus a intonácia <p>Technické cvičenia – Chládková , Vaccai</p> <p>- Piesne rôznych</p>	<p>Žiak zvládol:</p> <p>základné návyky pri speve</p> <p>- Hlasové cvičenia s dôrazom na brumendo a upevňovanie tónu</p> <ul style="list-style-type: none"> • držanie tela • dýchanie • tvorenie tónu otváranie úst a artikuláciu <p>Spievané vokalizy .</p>	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na precvičovanie základných speváckych návykov • pochvala, povzbudenie, kritika • autoevalvácia • triedna besiedka, interný koncert, kultúrne vystúpenie, verejný • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na precvičovanie základných speváckych návykov • koncert

2. Žánre a štýly v sólovom a zborovom speve	rôznych období	žánrov a spoznávanie skladateľov	- Piesne rôznych žánrov a štýlov	
3. Hudobno-teoretické poznatky 4. Ľudová pieseň v úprave skladateľa	Učiť žiaka ovládať: <ul style="list-style-type: none"> • zadeliť skladateľa piesne do obdobia • Základné znaky ľudových piesní a ich význam pre národ – spoločnosť • Umelé piesne 	Žiak si má osvojiť: <ul style="list-style-type: none"> - skladateľov a poznať obdobie v ktorom tvorili • 8- 10 náročnejších ľudových a umelých piesní . • Pieseň s klavírnym sprievodom • Umelé piesne – vytvárať medzipredmetový vzťah s HN. 	Žiak zvládol: <ul style="list-style-type: none"> • Rôznych skladateľov a dôležitosť tvorby pre spev • 5 Ľudové piesne v úprave skladateľa • zapojenie metricko-rytmických hodnôt do piesne • Piesne ľudové • Umelé piesne 	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha • pochvala, povzbudenie, kritika • seba hodnotenie
5. Hudobno-výrazové	Učiť žiaka ovládať: <ul style="list-style-type: none"> • charakteristiku 	Žiak si má osvojiť: rozlíšiť na tóne jeho:	Žiak zvládol: <ul style="list-style-type: none"> • rozlíšenie 	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine

prostriedky	<p>tónu</p> <ul style="list-style-type: none"> • silu tónu: dynamika • rozoznávanie intervalových vzdialeností medzi tónmi: výška tónov • rozoznávanie rôznych farieb tónov v hlasovom registri 	<ul style="list-style-type: none"> • silu, dynamické rozdiely: <ul style="list-style-type: none"> - piano - mezzoforte - forte • výšku: intervalové vzdialenosti medzi tónmi 	<p>základných tónových vlastností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výška - sila - farba 	<ul style="list-style-type: none"> • domáca úloha zameraná na precvičovanie použitia základných tónových vlastností pri speve • pochvala, povzbudenie, kritika • autoevalvácia • motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov • triedny, interný koncert, kultúrne vystúpenie, verejný koncert.
-------------	--	--	---	---